

UCHWAŁA NR 28/IV/2024
RADY GMINY I MIASTA WYSZOGRÓD

z dnia 18 czerwca 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w latach 2024 – 2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15) Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (*t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.*) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (*t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 424 ze zm.*), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr 154/XXV/2020 Rady Gminy i Miasta Wyszogród z dnia 28 października 2020 roku w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2020-2024.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Wyszogród.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Wyszogród.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy i Miasta Wyszogród
Joanna Urszula Misiakowska

UZASADNIENIE

Obowiązek uchwalenia programu dotyczącego przeciwdziałania przemocy wynika z art.6 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, gdyż w oparciu o przepis ustawowy do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Na podstawie uchwały zmienia się nomenklaturę określającą przeciwdziałanie przemocy : z przeciwdziałania przemocy w rodzinie na przeciwdziałanie przemocy domowej, która to wynika z wejścia w życie 22 czerwca 2023 roku zmienianych przepisów stawowych tj. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Dodatkowo projekt uchwały przewiduje wprowadzenie zmian mających na celu modyfikację pracy zespołów interdyscyplinarnych i dotychczasowych grup roboczych, które to zmiany przyczynią się do określenia zadań oraz wprowadzenia nowych rozwiązań prawnych wpływających na usprawnienie ich pracy. Proponuje się przypisanie zespołowi interdyscyplinarnemu zadań o charakterze strategicznym, przez które będzie kształtowana lokalna polityka przeciwdziałania przemocy domowej. Natomiast rozpatrywanie spraw indywidualnych będzie należało do zadań grup diagnostyczno - pomocowych, które zastępują dotychczas funkcjonujące grupy robocze.

W związku z powyższym proponuję przyjęcie przedmiotowej uchwały przez Radę Gminy i Miasta Wyszogród.

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy i Miasta Wyszogród
Joanna Urszula Mistakowska

Załącznik do Uchwały Nr 28/IV/2024
Rady Gminy i Miasta Wyszogród
z dnia 18 czerwca 2024 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ
I
OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2024- 2030**

Wyszogród 2024

Spis treści

I.	Wstęp	3
II.	Podstawy prawne do opracowania i realizacji Programu.....	5
III.	Charakterystyka zjawiska przemocy domowej	5
IV.	Diagnoza zjawiska przemocy domowej.....	8
V.	Cel główny i cele szczegółowe programu.....	9
VI.	Adresaci Programu	11
VII.	Realizacja Programu.....	11
VIII.	Źródła finansowania	11
IX.	Monitoring i ewaluacja.....	11
X.	Zakończenie.....	12

I. Wstęp

Przemoc w rodzinie jest zagadnieniem bardzo szerokim, zjawiskiem złożonym i wieloaspektowym, trudnym do zdiagnozowania. Rozmiar i szkodliwość zjawiska przemocy domowej wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych.

Mówiąc o przemocy wobec członka rodziny, mamy na myśli różne zachowania i działania, naruszające prawa i dobra drugiej osoby, powodujące u niej cierpienie i szkody. Mogą to być przypadki ciężkich przestępstw związanych z pobicie członka rodziny czy gwałtem na nim, lecz także zachowania, które nie są przestępstwem, ale naruszają prawa drugiej osoby, np. prawo do samostanowienia o sobie, do godności i szacunku, do odpoczynku, czy do własnego zdania.

Przemoc to zjawisko występujące coraz powszechniej. W mediach każdego dnia znaleźć można doniesienia o krzywdach wyrządzonym ludziom przez inne jednostki, o maltretowaniu słabszych, o znęcaniu się nad najbliższymi. Człowiek poprzez wykorzystanie przewagi, władzy, siły sprawia cierpienia innym lub demonstruje własną bezsilność i potrzebę czyjejs uwagi, sprawia ból, poniża, zmusza do uległości czy szukania pomocy.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku wskazuje, że instytucja rodziny, definiowana w systemie praw człowieka jako „naturalna i podstawowa komórka społeczeństwa” (art.16 ust.3 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka) jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustrojową zasadą jest także szczególna pomoc ze strony władz publicznych dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej. Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych. Żaden człowiek nie powinien i nie może być narażony na przemoc w rodzinie, nikt nie ma prawa naruszać jego praw i dóbr osobistych, powodować cierpienia. Dlatego też kwestia ta stanowi ogromne wyzwanie dla służb i instytucji zainteresowanych losem osób zagrożonych przemocą lub już jej doświadczających oraz zaspokojeniem potrzeb i praw tych osób.

Fundamentalną cechą podejmowanych działań w obszarze przemocy domowej powinno być szybkie reagowanie prowadzące do przerwania przemocy oraz szybka i skuteczna pomoc.

Przemoc jest jednym z istotnych zagrożeń dla realizacji tej podstawowej funkcji rodziny jak i dla samorealizacji każdego z jej członków. Duże znaczenie w przypadku zagrożenia wystąpienia przemocy mają działania profilaktyczne, które zainicjowane odpowiednio wcześniej dają szansę na uniknięcie głębokiego kryzysu w rodzinie. Nadrzędnym działaniem powinno być szybkie rozpoznanie zjawiska przemocy, a następnie przywrócenie osobom pokrzywdzonym zdolności w zakresie godnego i bezpiecznego funkcjonowania w rodzinie.

Statystycznie większość osób doznających przemocy domowej stanowią kobiety. Innymi szczególnie wrażliwymi kategoriami osób doznających przemocy domowej są m.in.: małoletni, osoby starsze, osoby niepełnosprawne. Szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane dzieciom, zarówno doznającym przemocy domowej, jak i będącym świadkami przemocy.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wielu służb, a także zmiany świadomości społecznej. Zjawisko przemocy domowej, ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga międzysektorowej ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy domowej. Leży w kręgu zainteresowań pracowników pomocy społecznej, służby zdrowia, oświaty, wymiaru sprawiedliwości oraz funkcjonariuszy Policji. Tylko podejmowanie wspólnych,

systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali zjawiska przemocy domowej.

Celem strategicznym Programu jest:

- przeciwdziałanie przemocy domowej
- ochrona ofiar i świadków przemocy domowej
- zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy dla osób doświadczających przemocy
- zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie gminy.

Program określa szczegółowe zadania do realizacji ukierunkowane na :

- zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej
- oddziaływanie na sprawców przemocy
- kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej
- edukację i profilaktykę mieszkańców gminy.

Odbiorcy Programu:

Program skierowany jest do mieszkańców gminy Wyszogród, w tym :

- osób zagrożonych przemocą domową
- osób doświadczających przemocy domowej
- osób stosujących przemoc domową
- świadków przemocy domowej
- podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej
- społeczności lokalnej

Realizatorzy Programu:

Program będzie realizowany przez instytucje i organizacje zobligowane do działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej:

- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Wyszogrodzie
- Posterunek Policji w Wyszogrodzie
- Prokuraturę Rejonową w Płocku
- Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Płocku
- Sąd Rejonowy w Płocku
- Placówki oświatowe
- Placówkę zdrowia
- Pracownię Psychologiczną

Program ten stanowi kontynuację i poszerzenie działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz ochrony ofiar przemocy w Gminie Wyszogród na lata 2024-2030. Zawiera on podstawowe definicje przemocy, diagnozę środowiska i problemu, regulacje prawne, cele, adresatów, realizatorów, oraz spodziewane efekty.

II. Podstawy prawne do opracowania i realizacji Programu

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U.2024.424 t.j. z dnia 2024.03.21 ze zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U.2023.901 t.j. z dnia 2023.05.12 ze zm.);
- Ustawa z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2024.177 t.j. z dnia 2024.02.13 ze zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2023.2151 t.j. z dnia 2023.10.06 ze zm.);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2023.1939 t.j. z dnia 2023.09.20 ze zm.);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U.2024.609 t.j. z dnia 2024.04.22 ze zm.);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.2023.571 t.j. z dnia 2023.03.27 ze zm.);
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji (Dz.U.2024.145 t.j. z dnia 2024.02.06);
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U.2023.2809 t.j. z dnia 2023.12.29 ze zm.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks Postępowania Karnego (Dz.U.2024.37 t.j. z dnia 2024.01.11 ze zm.).

III. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej

Definicja przemocy domowej

Przemoc domowa jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą”. Często przemocą domową określa się „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody”.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

- 1.jest itencjonalna* – działania osoby stosującej przemoc są zamierzone i celowe, ukierunkowane na kontrolowanie i podporządkowanie drugiego człowieka;
- 2.występuje dysproporcja sił* – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. Osoba doświadczająca przemocy jest słabsza, a osoba stosująca przemoc silniejsza;
- 3.narusza prawa i dobra osobiste* – osoba stosująca przemoc wykorzystuje swoją przewagę narusza prawa i godność drugiego człowieka (członka rodziny);
- 4.powoduje cierpienia i szkody* – osoby dotknięte przemocą domową doznają bardzo bolesnych szkód psychicznych i fizycznych.

Przemoc może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, ale bez wątpienia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Jak wynika już z samych definicji, przemoc domowa przyczynia się do dezorganizacji funkcjonowania rodziny, łamania norm moralnych, prawnych, tragicznych skutków psychologicznych oraz w skrajnych przypadkach do poważnych uszkodzeń ciała bądź zabójstw. Przemoc ze strony najbliższych osób jest doświadczeniem traumatycznym, upokarzającym, wywołującym cierpienie, rodzącym nienawiść i pragnienie odwetu, okaleczającym psychikę.

Rodzaje przemocy

Przemoc domowa może przybierać różne formy: od przemocy fizycznej, przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Wyróżnia się następujące formy przemocy:

- *przemoc fizyczna* – to forma agresji łącząca się z naruszeniem granic ciała. Jej celem jest zadanie „ofierze” bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia;
- *przemoc psychiczna* – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie w osobie doznającej przemocy strachu. Ta forma przemocy powoduje poważne szkody psychologiczne;
- *przemoc seksualna* – to różne zachowania, w tym: wymuszanie pożycia seksualnego, nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, zmuszanie do prostytucji, krytykowanie zachowań seksualnych;
- *przemoc ekonomiczna* – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie, to także zaciąganie kredytów czy zmuszanie do ich zaciągania wbrew woli partnera;
- *zaniedbanie* - to ciągłe niezaspokojenie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych. Tej formy przemocy najczęściej doświadczają dzieci.

Osoby dotknięte przemocą domową często doświadczają kilku jej form jednocześnie. Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje. Może prowadzić nie tylko do uszkodzeń ciała, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie w jaki osoba doznająca przemocy postrzega samą siebie, „sprawcę” oraz innych ludzi.

Cykle przemocy

Przemoc domowa rzadko jest incydem jednorazowym, zazwyczaj ma ona charakter długotrwały, cykliczny. Można więc wyszczególnić powtarzające się fazy, które razem tworzą pewnego rodzaju cykle przemocy. Znajomość faz pozwala lepiej zrozumieć charakter i specyfikę tego problemu. Możemy wyróżnić trzy fazy powtarzającego się cyklu.

Są to:

1.faza narastania napięcia – jest to pierwsza faza, w której dochodzi do stopniowego wzrostu napięcia, w której osoba stosująca przemoc jest stale napięta i poirytowana, zaś osoba doznająca przemocy obarcza siebie winą i stara się za wszelką cenę uniknąć kolejnej awantury;

2.faza ostrej przemocy – jest to druga faza, w której napięcie prowadzi do wybuchu gniewu i rozładowania agresji. Partner staje się gwałtowny, wpada w szał, jakiś drobny wywołuje

awanturę. Osoba doświadczająca przemocy może doznać obrażeń zagrażających jej zdrowiu i życiu. Najczęściej to w tej fazie, osoby doznające przemocy wzywają Policję, szukają pomocy;

3.faza miodowego miesiąca - jest to trzecia faza, w której osoba stosująca przemoc wyraża skruchę, składa obietnice, obiecuje poprawę. „Sprawca” jest czuły, troskliwy, zapewnia o swojej miłości. Przeprasynom często towarzyszą łzy i prezenty. W tej sytuacji osoba doznająca przemocy często czuje się odpowiedzialna za to, co się stało i postanawia dać „sprawcy” drugą szansę. Faza miodowego miesiąca zatrzymuje „ofiara” w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Niestety faza miodowego miesiąca nie trwa długo. Po jakimś czasie napięcie znowu powraca i cały cykl przemocy się powtarza. Z biegiem czasu przemoc staje się coraz gwałtowniejsza, dotkliwsza. Cykliczność przemocy sprawia, że osobom doświadczającym przemocy trudno jest podjąć działania mające na celu zatrzymanie przemocy.

Przemoc fizyczna, seksualna, psychiczna i ekonomiczna popełniona na szkodę osób najbliższych jest przestępstwem. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, może być zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną (art. 207 kk), za które grozi kara pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Jeśli sprawca działa ze szczególnym okrucieństwem lub jeżeli osoba pokrzywdzona targnie się na własne życie, sprawca podlega karze odpowiednio od roku do lat 10 i od lat 2 do 12.

Rola stereotypów i przekonań na temat przemocy domowej

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Jest to wynik funkcjonujących stereotypów, które obejmują różnorodne obszary codziennego życia. Uwalnianie się od stereotypów utrudnione jest przez fakt, że fałszywe założenia są często przekonaniami charakterystycznymi dla całego środowiska.

Z punktu widzenia problemu przemocy domowej, za najważniejsze i najgroźniejsze uważa się stereotypy:

- usprawiedliwiające przemoc,
- przenoszące odpowiedzialność za przemoc na osobę, która jej doznaje,
- przekonania izolujące osobę doświadczającą przemocy.

Skutki przemocy domowej

Skutki przemocy domowej to nie tylko szkody fizyczne, ale również trwałe następstwa w psychice człowieka.

Bezpośrednie skutki przemocy można podzielić na:

- objawy fizyczne (m. in. sińce, obrzęki, otarcia, rany, złamania, oparzenia),
- objawy emocjonalne (m. in. smutek, wycofanie, wzrost lęku i niepokoju, izolacja, depresja, zmienność nastrojów, niska samoocena),
- 1. objawy społeczne (m. in. nieufność, nieumiejętność nawiązywania kontaktu, wyuczona bezradność, spadek poczucia kompetencji),
- 2. objawy seksualnego wykorzystywania dziecka (m. in. seksualizacja kontaktów międzyludzkich, wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną, świadomość

□ seksualną wykraczającą poza poziom dojrzałości dziecka, ucieczki z domu, próby samobójcze, problemy psychiatryczne).

3. Z powodu wielu przykrych doświadczeń cierpią nie tylko osoby, które tej przemocy doznają, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy, tj. najczęściej dzieci. Dzieci krzywdzone charakteryzują się zaburzeniami zachowania związanymi z trudnością kontrolowania emocji i rozpoznawania sytuacji społecznych, oraz obniżeniem poziomu empatii. Przemoc, zwłaszcza w rodzinie, burzy porządek moralny. Zmierza do ukształtowania takiego obrazu świata, wzoru przekonań i sądów, w którym wpisana jest ona jako norma. Dziecko wytwarza w sobie przekonanie, że wzajemne relacje polegają na oddziaływaniu na siebie „sprawcy” i „ofiary”.

Brutalne wzorce osobowe utrwalają się tak, iż młody człowiek nie ma oporów przed biciem i maltretowaniem słabszych i młodszych kolegów, czym rekompensuje sobie doznane krzywdy. Maltretowanie dzieci zaburza ich rozwój poznawczy i społeczny, co objawia się trudnościami w nawiązywaniu kontaktów interpersonalnych, ograniczając tym samym możliwość wyrównania doznawanego braku więzi emocjonalnych. Poszkodowane dzieci z reguły są nieufne, nastawione do otoczenia wrogo, pełne negatywizmu, słabo reaktywne, często przyjmują postawę biernego oporu. W sytuacjach interpersonalnych dzieci te ujawniają mniejszą ekspresyjność emocjonalną, zachowują się nieprzystępnie i unikają kontaktów z innymi dziećmi. Olbrzymie koszty przemocy w rodzinie, jak widać, ponoszą nie tylko jednostki, ale całe społeczeństwo

IV. Diagnoza zjawiska przemocy domowej

Problematyka przemocy domowej dotyka niestety również Gminę Wyszogród Dane Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie i Zespołu Interdyscyplinarnego obrazują zjawisko przemocy domowej na przestrzeni ostatnich trzech lat i przedstawiają się następująco :

ROK	2021	2022	2023
Liczba sporządzanych „Niebieska Karta”	7	4	9
Liczba pokrzywdzonych w tym :	7	4	11
kobiety	7	3	7
mężczyźni	0	1	0
dzieci	0	0	4

ROK	2021	2022	2023
Liczba sprawców przemocy, w tym :	7	4	8
Kobiety	0	0	2
Mężczyźni	7	4	9
Dzieci	0	0	0
Formy przemocy:			
Fizyczna	2	6	5
Psychiczna	5	2	4
Przemoc stosowana pod wpływem alkoholu	2	2	5

Praca z rodziną z problemem przemocy realizowana jest przez spotkania grup diagnostyczno-pomocowych, których zadaniem jest planowanie działań, monitorowanie sytuacji oraz organizowanie pomocy rodzinie, w której istnieje podejrzenie stosowania przemocy. W skład Grup diagnostyczno-pomocowych będzie wchodzić co do zasady, pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej oraz funkcjonariusz policji. Choć zjawisko przemocy istnieje, widoczna jest niechęć ofiar przemocy do uruchamiania procedury „Niebieskiej Karty”. Pocieszający jest fakt, że pokrzywdzone osoby częściej zaczynają mówić o istniejącym problemie. Celem powyższej procedury jest rozpoznawanie przemocy i usprawnianie pomocy oferowanej przez przedstawicieli różnych służb w środowisku lokalnym oraz tworzenie warunków do systemowego i interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. Zjawisko przemocy domowej w Gminie Wyszogród zostało rozpoznane na podstawie danych statystycznych Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie oraz Zespołu Interdyscyplinarnego.

V. Cel główny i cele szczegółowe programu :

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Wyszogród.

Cele szczegółowe programu:

1. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.

1.1. Podniesienie poziomu wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej, zmiana mentalności i uwrażliwianie mieszkańców Gminy Wyszogród na problematykę przemocy.

Odpowiedzialnym za realizację jest: Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Placówki Oświatowe. Realizacja polega na rozpowszechnianiu ulotek, broszur i plakatów w szkołach na terenie Gminy Wyszogród.

1.2. Prowadzenie działań edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.

Odpowiedzialnym za realizację jest: Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie, Zespół Interdyscyplinarny, Placówki Oświatowe oraz Posterunek Policji. Działania polegają na organizacji pogadanek.

1.3. Prowadzenie edukacji w celu wzmocnienia kompetencji wychowawczych rodziców.

Odpowiedzialny za to jest: Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie udzielając indywidualnych porad, informacji oraz wskazówek

2. Zwiększenie pomocy i ochrony wobec doznających przemocy domowej.

2.1. Udzielenie pomocy i wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Odpowiedzialnym za realizację jest: Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie, Zespół Interdyscyplinarny, Komisariat Policji. Realizacja pomocy polega na podejmowaniu interwencji w rodzinie dotkniętej przemocą- procedura „Niebieskiej Karty” udzielnie informacji na temat istniejących form przemocy.

2.2. Wspieranie i rozwijanie podmiotów, które udzielają pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Odpowiedzialnym za realizację jest: Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Wyszogród.

2.3. Wizyty pracowników socjalnych i dzielnicowych w ramach monitoringu rodzin, gdzie występuje przemoc.

3. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób, które są podejrzane o stosowanie przemocy.

3.1. Oddziaływanie psychologiczne i terapeutyczne na osoby stosujące przemoc.

Odpowiedzialny za realizację jest : Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Praca polega na informowaniu o konsekwencjach stosowania przemocy, kierowanie osób do programu korekcyjno-edukacyjnego, zgłaszanie osób stosujących przemoc i nadużywanie alkoholu na leczenie odwykowe.

3.2. Rozpowszechnienie informacji na temat konsekwencji stosowania przemocy.

Odpowiedzialny za realizację jest : Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie oraz Zespół Interdyscyplinarny poprzez opracowywanie i zamieszczanie informacji na stronie internetowej tut. Ośrodka.

4. Rozszerzenie kompetencji osób zaangażowanych w działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

4.1. Organizacja szkoleń, podnoszenie wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej dla osób na co dzień zajmujących się tą problematyką: pedagogów szkolnych, funkcjonariuszy policji, pracowników socjalnych, ochrony zdrowia, kuratorów sądowych.

VI. Adresaci programu:

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 skierowany jest do mieszkańców Gminy Wyszogród, a w szczególności:

1. Ofiar przemocy domowej:
 - dzieci
 - współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych
 - osób starszych
 - osób niepełnosprawnych
2. Sprawców przemocy domowej.
3. Przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.
4. Społeczności lokalnej.

VII. Realizacja Programu:

Realizacja Programu jest możliwa wyłącznie przy ścisłej współpracy poszczególnych działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. W realizację założonych działań zaangażowane będą następujące podmioty:

1. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie
2. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Wyszogród
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wyszogród
4. Posterunek Policji w Wyszogrodzie.
5. Placówki Oświatowe na terenie Gminy Wyszogród
6. Ośrodek Zdrowia.

Sprawne funkcjonowanie gminnego systemu przeciwdziałania oraz ochrony ofiar przemocy domowej zakłada koordynację i spójność działań, w tym dobry przepływ informacji pomiędzy partnerami – jednostką pomocy społecznej, ochrony zdrowia, policji, wymiaru sprawiedliwości, instytucjami oświaty. Koordynatorem programu będzie Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie.

VIII. Źródła finansowania

Działania podejmowane w ramach realizacji Programu, związane z osiągnięciem wyznaczonych celów, finansowane będą ze środków budżetu Gminy Wyszogród. Możliwym jest również współdziałanie w finansowaniu działań ze środków budżetu państwa oraz pozyskania środków zewnętrznych.

IX. Monitoring i ewaluacja

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, będzie zarządzany przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie. Program monitorowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Wyszogród. Monitorowanie Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość, która dotyczyć będzie danych uzyskanych na koniec każdego roku realizacji Programu, tj:

- instytucji pomagającym ofiarom przemocy domowej,
- form udzielonej pomocy ofiarom przemocy,
- form działań kierowanych do sprawców przemocy domowej.

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy domowej,
- liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej,
- liczba sprawców przemocy domowej,
- liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu,
- liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”.

Ewaluacja pozwoli na :

- dostosowanie form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w Gminie Wyszogród,
- zwiększenie dostępności działań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Ewaluację Programu prowadzić będzie Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie we współpracy z wszystkimi instytucjami realizującymi Program.

X. ZAKOŃCZENIE

Przemoc domowa to zjawisko, które nie powinno mieć miejsca, ponieważ nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka, powodować cierpienia. Niestety przemoc występuje od zawsze i nigdy całkowicie nie zniknie, dlatego należy podejmować wszelkie działania mające na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Trzeba każdego dnia podejmować wysiłek ukierunkowany na zapobieganie przemocy domowej. Niezmiernie istotna jest tutaj współpraca, zaangażowanie oraz wysiłek wszystkich służb, reagujących na problemy społeczne, ukierunkowany na przeciwdziałanie temu zjawisku a przede wszystkim udzielaniu wsparcia tym, którym nie udało się tych przykrych doświadczeń uniknąć.

Niniejszy dokument został przygotowany przez:

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszogrodzie

PRZEWODNICZĄCA
Rady Gminy i Miasta Wyszogród
Joanna Orszula Misiakowska